

Institutul de teatru „Szentgyörgyi István” din Tîrgu Mureş

SECȚIA ROMÂNĂ

■ ACEȘTI NEBUNI FĂȚARNICI

de Teodor Mazilu

Regizoarea (conf. univ. Adriana Piteșteanu) a conceput spectacolul ca un coșmar al lui Iordache, deja aflat în spațiile grațiilor — idee slujită și de o scenografie foarte simplă, dar sugestivă (Judit Papp). Decorul e o uriașă celulă cenușie, simbolizînd nu numai închisoarea, ci, prin ușa aflată undeva sus, și subsolul societății căruia îi aparțin personajele maziliene. Lumea lor e exprimată plastic, ca un permanent memento pentru spectatori, de un manechin decapitat și ținut de picioare deasupra singurei uși. Costumele sînt pe jumătate vîrgate, sugerînd că Iordache nu poate scăpa nici în vis, de imaginea hainelor de pușcăriaș, dar, și că acești sub-oameni sînt niște clovni.

Spectacolul e pus la punct pînă în cele mai mici amănunte, fiecare nuanță de interpretare, fiecare obiect de recuzită avîndu-și locul precis în imaginea de ansamblu — aceea a unei lumi pe care realizatorii au înțeles-o foarte bine, față de care au o atitudine lipsită de echivoc și în redarea căreia au găsit mijloace artistice ce vădesc inteligență și fantezie. Interpreții realizează cu toții personaje complexe și atent diferențiate. Călin Stanciu înfățișează un Iordache foarte mulțumit de sine, cu o ușoară burciă de gurnand, tip redus intelectual, cu zîmbet timp și furii ridicole, ticălos aflînd o permanentă uimire candidă. Gabriela Bellu schimbă cu dexteritate registrele interpretative, este insinuantă, lucidă, expansivă, știe să-și coordoneze privirile, gesturile, intonațiile, să scoată în evidență paradoxurile, poantele. Luminița Borta se dovedește o interpretă rafinată și nuanțată, cu un precis simț al măsurii: Silvia ei trăiește o veritabilă perversitate a ingenuității, actrița reușind să evidențieze cu subtilitate, dincolo de aparența de exuberanță și mulțumire, și drama personajului. Nicolae Virtan este un Dobrișor vesel și senin, un sol de fluturaș care slujește răul cu eleganță și inocență (falsă,

desigur), în timp ce Adam al lui Gavril Pinte este răul autoritar, dur, necruțător, interpretat, din păcate, cu o oarecare monotonie.

■ SCANDALOASA LEGĂTURĂ DINTRE DOMNUL KETTLE ȘI DOAMNA MOON

de J.B. Priestley

După acerba satiră maziliană, textul lui Priestley le-a oferit absolvenților posibilitatea să pătrundă, prin intermediul unei comedii lejere, deși nu lipsită de accente critice, într-o lume elegantă, cu reguli de comportare precise și tablete respectate cu sfințenie.

Profesorul Călin Florian n-a intenționat o demonstrație regizorală, ci a propus studenților repere de orientare în acest univers spiritual și psihologic mai puțin familiar; reușită parțială — soluțiile găsite în interpretare fiind, de această dată, mai puțin subtile, mai superficiale.

Dificultatea cea mai mare a trebuit s-o învingă Nicolae Virtan, nu numai vădit prea tînr („revolta” lui Kettle avînd sens tocmai fiindcă eroul a trăit mulți ani conformîndu-se cu strictete „regulilor”), dar neavînd nici prestața cerută de rol. Interpretul a jucat cu inteligență și eleganță, poate nu atît de ironic cît am fi dorit-o, dar evidențiind corect ideile autorului. Gabriela Bellu a fost o doamna Moon rece și măsurată la început, plină de vitalitate apoi, cu emoționante momente de căldură și poezie. Aceste personaje complexe, care refuză să se mai supună convențiilor, apar oarecum lineare (de aici, uneori, și monotonia jocului) în interpretarea celor doi tineri actori. Luminița Borta, temperamentală și explozivă în Monica Twigg, a adăugat noi nuanțe calităților ei de comediantă. Un domn Moon masiv și fățarnic propune Călin Stanciu, și un comisar Street șiret, totuși prost, Gavril Pinte. Dintre ceilalți interpreți, de menționat excelenta compoziție a lui Dorin Presecan (anul III) în rolul domnului Clinton.

Luminița Borta, Călin Stanciu și Gabriela Bellu în „Acești nebuni fâșar-nici” de Teodor Mazilu

Nicolae Virtan, Gabriela Bellu și Gavril Pinte în „Scandaloasa legătură...” de J. B. Priestley

Nicolae Virtan și Gabriela Bellu în „Anna Christie” de E. O'Neill

■ ANNA CHRISTIE de Eugene O'Neill

Distinsă în 1922 cu premiul Pulitzer, **Anna Christie** este o dramă romantică, în care destinul — considerat de O'Neill, în majoritatea operelor sale, la fel de orb și de necruțător ca și în tragediile antice — se arată, de astă dată, mai îngăduitor, piesa evoluind spre un fel de **happy-end**.

Alăturată celor două comedii, această piesă gravă, cu personaje al căror zăbucium sufletească e luminat de scriitor din multiple unghiuri, a prilejuit un binevenit studiu de caractere. Nicolae Virtan e un Chris blînd, cu viața zdrobită de „vătătoarea blestemată” care e marea : uneori, în străfulgerări de-o clipă, atunci cînd vrea să-și apere fiica, el capătă puteri de uriaș, repede dizolvate însă în lipsa de vlagă, de voință, de consecvență. Lucrîndu-și rolul cu migală, actorul a sugerat amestecul de bunătate și iresponsabilitate, de iubire pentru Anna și de incapacitate de a face ceva concret pentru ea. Anna a găsit în Luminița Borta o interpretă sensibilă, stăpîină pe fine mijloace de expresie ; răbufnirile cinice ascund o nefericire tăinuită cu grijă, vesella e de suprafață, dragostea pentru Matt este expresia disperării unei ființe care se doarește pură și se simte purificată prin iubire. Matt, întruchipat de Călin Stanciu,

e ca un copil mare și neajutorat, un munte de om cu pumn de bătaus și suflet gingaș, dorind și el cu ardoare fericirea. Gabriela Bellu face din Marthy Owen o prostituată cu suflet generos, fără prea multe maniere, dar — ceea ce nu e rău — mai puțin vulgară decît să fi îngăduit textul.

— SECȚIA MAGHIARĂ —

■ STRĂLUCITORUL JEROMOS

de Tamási Aron

Întreaga operă de prozator și dramaturg a lui Tamási Aron (1897—1966), originar din satul Lupeni, de lângă Odorheiul Secuiesc, este expresia universului spiritual al țăranilor secui. Tradițiile și obiceiurile populare, legendele și umorul acestora au fost tălmăcite de el într-o limbă bogată și colorată, de mare frumusețe poetică. Fără a se ridica la nivelul *Păsării cîntătoare*, capodopera dramaturgiei sale, *Strălucitorul Jeromos*, scrisă în 1930, satiră amară împotriva politicianismului găunos, rămîne una dintre piesele sale de

Csapo György, Tóth Tamás József, Lőrincz Erika și Medgyesfalvy Sándor în „Strălucitorul Jeromos” de Tamási Aron

Lőrincz Erika, Tóth Tamás József și Csapo György în „Citadela sfărîmată” de Horia Lovinescu

Adorjani Zsuzsa în „Antigona” de Sofocle

Gazda Zoltan, Csapo György, Kovács Enikő și Lőrincz Erika în „Elisabeta I” de Paul Foster

